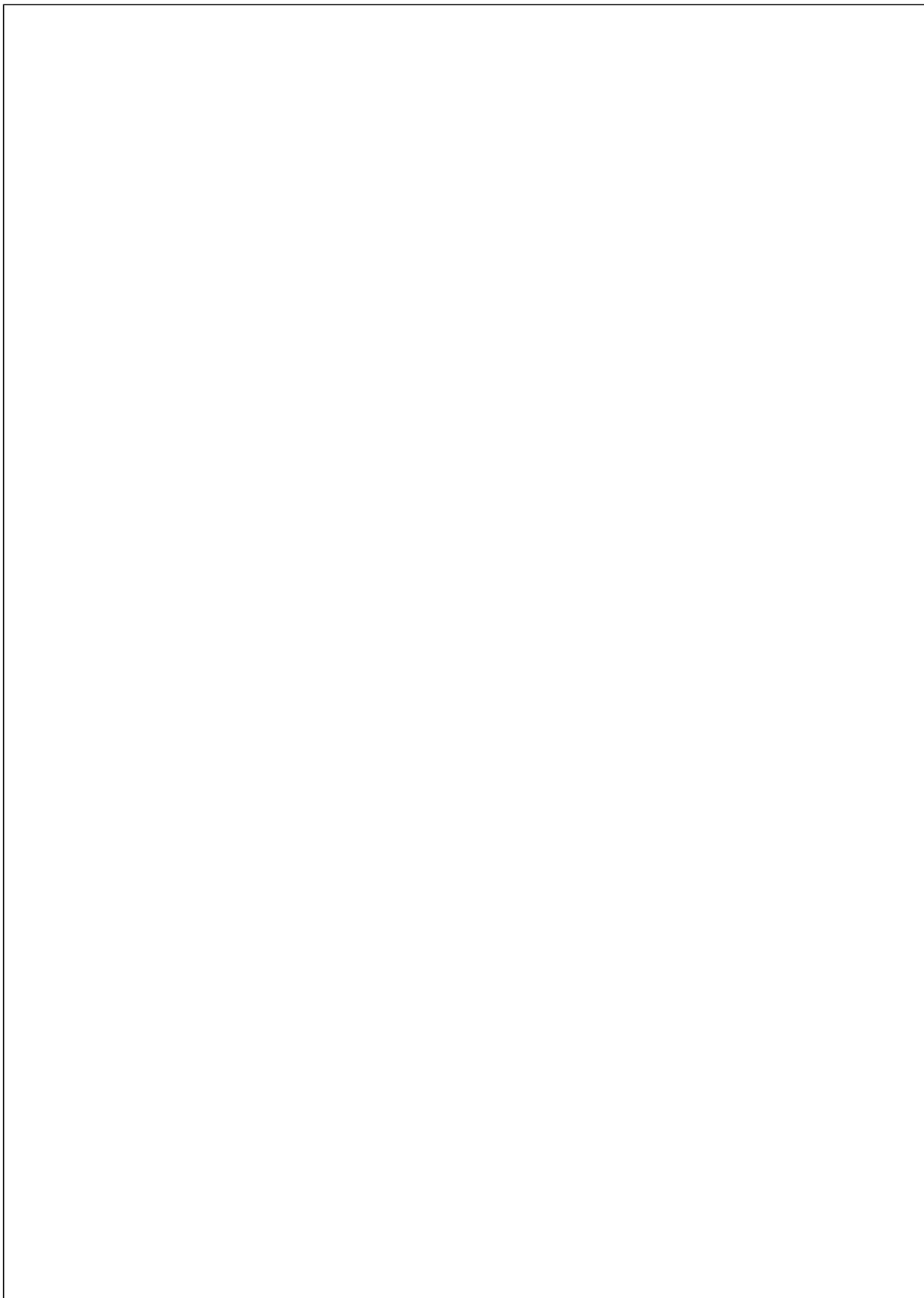

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/167777,Podpisanie-porozumienia-z-Centrum-Badan-Ludobojstwa-i-Ruchu-Oporu-Mieszkancow-Li.html>
27.02.2026, 14:04

[Następny](#)

[Powrót](#)

Podpisanie porozumienia z Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki oraz Dyrektor Generalny Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy dr Arūnas Bubnys podpisali porozumienie o współpracy w zakresie poszukiwań miejsc spoczynku ofiar totalitaryzmów.

11.07.2022

W Centralnym Przystanku Historia IPN w Warszawie Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki oraz Dyrektor Generalny Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy dr Arūnas Bubnys podpisali porozumienie o współpracy w zakresie poszukiwań miejsc spoczynku ofiar totalitaryzmów.

Podczas konferencji towarzyszącej podpisaniu dokumentów porozumienia Prezes IPN dr Karol Nawrocki zauważył, że obie instytucje już współpracują nad tym, aby nie zapomnieć o żadnej ofierze systemu komunistycznego.

Ten czerwony, sowiecki system komunistyczny, przychodzący z Rosji, nie rozpoznawał narodowości, ani w swoich teoriach, ani w swoim czynie terroru i zbrodni ludobójstwa. Mordował jednocześnie Rosjan, obywateli własnego Państwa, mordował Polaków, Litwinów. Głodził Kazachów, Ukraińców, mordował też Japończyków i przedstawicieli innych narodów. A co nasze spotkanie czyni aktualnym i jest przerażające to fakt, że mapa sowieckiego terroru sprzed 80 lat dzisiaj stanowi mapę zagrożenia dla współczesnej Europy i współczesnego świata — podkreślił dr Nawrocki i przypomniał, że szczątki polskich żołnierzy i cywilów spoczywają literalnie na całym świecie i na wszystkich szerokościach geograficznych, a także na Litwie

Idea współpracy z LGGRTC w zakresie poszukiwań archiwalnych i badań historycznych, niezbędnych do zlokalizowania nieznanymi miejsc pochówku osób, które zginęły w walkach z reżimem okupacyjnym i totalitarnym oraz koordynacji ekshumacji i identyfikacji ich szczątków powstała jesienią 2017 r. Inicjatywę oparto o zgromadzone przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN materiały archiwalne, relacyjne oraz posiadane w Bazie Materiału Genetycznego IPN dane krewnych ofiar totalitaryzmu sowieckiego (żołnierzy Armii Krajowej i działaczy podziemia) zamordowanych przez NKWD w latach 1945-1946 na terenie dawnego majątku Tuskulanum w Wilnie.

Współpraca naszych instytucji rozwijała się przez lata w różnych kierunkach i przyjmowała różne formy. Organizowane były wspólnie konferencje, wystawy, tu chciałbym wspomnieć chociażby wystawę „Polacy internowani na Litwie 1939-1940”. Rozpoczęliśmy wydawanie zbiorów dokumentów „Polska i Litwa w XX wieku” – przypomniał dr Arūnas Bubnys, Dyrektor Generalny Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy.

Dzisiaj zaczynamy nowy etap współpracy, która będzie ukierunkowana na poszukiwanie ofiar systemów totalitarnych, nazistowskiego i komunistycznego, ekshumacje i upamiętnienie tych osób – dodał dr Bubnys.

Doceniając dotychczasową pracę obu instytucji i deklarując pomoc w promowaniu przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP wyników tej współpracy, Szef Służby Zagranicznej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Arkady Rzegocki zauważył, że:

Komunizm niszczył nie tylko ludzi, ale niszczył także pamięć, idee i wiedzę o tym, jak wiele nasze społeczeństwa w przeszłości łączyło. Naszym wspólnym zadaniem jest promowanie wiedzy o dwóch totalitaryzmach, ale także o tym, że nasza część Europy to ważny element tradycji parlamentarnych, wolnościowych, konstytucyjnych, niezwykle istotny dla współczesnej Europy.

W imieniu ambasadora Litwy Republiki Litewskiej w Polsce głos zabrała również Pani Minister pełnomocna Neringa Majauskaitė, zastępca szefa misji w Ambasadzie Republiki Litewskiej:

Ta współpraca będzie pomocna nie tylko w zachowaniu pamięci historycznej naszego regionu, ale dla całego świata. W XX w. nasze narody przeżyły bardzo ciężkie czasy, dwie wojny, utrata suwerenności i pół wieku okupacji sowieckiej. Dopiero teraz możemy w otwarty sposób badać tamte czasy, kiedy mamy pełny dostęp do archiwów. Dzięki temu możemy bardziej efektywnie poszukiwać informacji o ofiarach totalitaryzmów, odnajdywać ich doczesne szczątki i godnie ich upamiętnić. Jednocześnie widzimy, że nie przyswojona historia okupacji sowieckiej, dzisiaj buduje atmosferę bezkarności Rosji. Rosja nie tylko nie szanuje praw swoich obywateli, ale jest niebezpieczna dla sąsiadujących z nią innych krajów i całego świata.

Porozumienie w obecnym kształcie daje jeszcze więcej możliwości ścisłej współpracy w takich obszarach działalności obu instytucji, jak:

- poszukiwania nieznanych miejsc pochówku ofiar totalitaryzmów (w tym wspólne prace archeologiczne i ekshumacyjne),
- poszukiwania krewnych mieszkających na terytorium państw obu stron,
- identyfikacji genetycznej ofiar,
- kwerend archiwalnych i badań historycznych w zakresie poszukiwań i identyfikacji,
- praktycznej wymiany doświadczeń w zakresie metodologii prowadzenia poszukiwań archiwalnych i badań historycznych, poszukiwań miejsc pochówku ofiar, prac ekshumacyjnych i identyfikacyjnych.

Transmisja briefingu na kanale IPNtv

* * *

Obowiązująca obecnie ustawa o Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy została uchwalona 5 czerwca 1997 r. Centrum zajmuje się m.in. badaniem ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych na Litwie, prześladowań oraz ruchem oporu wobec okupujących reżimów.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Briefing